

Suvestinė redakcija nuo 2021-06-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2013, Nr. [60-3006](#), i. k. 1132250ISAK000V-568

Nauja redakcija nuo 2021-06-01:

Nr. [V-427](#), 2021-03-02, paskelbta TAR 2021-03-02, i. k. 2021-04276

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 41:2021 „GYDYTOJAS
PERIODONTOLOGAS“ PATVIRTINIMO**

2013 m. gegužės 30 d. Nr. V-568
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 3 punktu:

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 41:2021 „Gydytojas periodontologas“ (pridedama).
2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

VYTENIS POVILAS ANDRIUKAITIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2013 m. gegužės 30 d. įsakymu
Nr. V-568
(Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2021 m. kovo 2 d. įsakymo
Nr. V-427
redakcija)

LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 41:2021 GYDYTOJAS PERIODONTOLOGAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos medicinos norma MN 41:2021 „Gydytojas periodontologas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma) nustato gydytojo periodontologo teises, pareigas ir kompetenciją.

2. Lietuvos medicinos norma yra privaloma visiems gydytojams periodontologams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.

3. Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

3.1. **Gydytojas periodontologas** – gydytojas odontologas, įgijęs gydytojo periodontologo profesinę kvalifikaciją.

3.2. **Gydytojo periodontologo praktika** – gydytojo periodontologo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra.

3.3. Kitos Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. Gydytojo periodontologo profesinė kvalifikacija įgyjama baigus vientisąsias universitetines odontologijos studijas bei periodontologijos rezidentūrą. Užsienyje įgyta gydytojo periodontologo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų profesinių kvalifikacijų pripažinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

5. Teisę verstis gydytojo periodontologo praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs gydytojo periodontologo profesinę kvalifikaciją ir turintis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią odontologijos praktikos licenciją verstis odontologijos praktika pagal gydytojo periodontologo profesinę kvalifikaciją.

6. Gydytojas periodontologas verčiasi gydytojo periodontologo praktika Lietuvos Respublikoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią licenciją teikti periodontologijos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti gydytojas periodontologas.

7. Gydytojas periodontologas periodontologijos paslaugas teikia vaikams ir suaugusiesiems. Gydytojas periodontologas dirba savarankiškai, bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros specialistais.

8. Gydytojas periodontologas vadovaujasi gydytojo periodontologo praktiką ir asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus darbo tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS TEISĖS

9. Gydytojas periodontologas turi teisę:

9.1. verstis gydytojo periodontologo praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

9.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

9.3. išduoti medicininius ar sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

9.4. pagal kompetenciją konsultuoti pacientus, fizinius ir juridinius asmenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

9.5. atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

9.6. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;

9.7. gauti darbui būtiną informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bei fizinių ir juridinių asmenų;

9.8. gauti darbui būtiną informaciją apie gydomus ir konsultuojamus pacientus Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

9.9. vykdydamas Lietuvos medicinos normos 16–18 punktuose nurodytą veiklą, tvarkyti paciento duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka.

10. Gydytojas periodontologas turi teisę teikti bazinės gydytojo odontologo paslaugas pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. lapkričio 5 d. įsakyme Nr. V-1252 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 42:2015 „Gydytojas odontologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ nustatytą kompetenciją.

11. Gydytojas periodontologas turi ir kitų teisių, nustatytų kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą.

III SKYRIUS PAREIGOS

12. Gydytojas periodontologas privalo:

12.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

12.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje verčiasi praktika, licenciją kvalifikuotai tirti, diagnozuoti ir gydyti ligas, būkles bei sveikatos sutrikimus, rekomenduoti ligų ir sveikatos sutrikimų profilaktikos priemones ir dalyvauti jas organizuojant bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

12.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais siųsti pacientą konsultuotis ir (ar) gydytis pas atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

12.4. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais, dalyvaujančiais atliekant diagnostikos, tiriamuosius ir gydomuosius veiksmus;

12.5. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

12.6. informuoti teisėsaugos institucijas apie visus atvejus, kai į sveikatos priežiūros įstaigą kreipiasi arba pristatomas asmuo, kurio gyvybei kelia pavojų padaryti kūno sužalojimai, taip pat asmuo, kurio gyvybei pavojus negresia, tačiau jam padarytos durtinės, pjautinės, šautinės ar dėl

sprogimo atsiradusios žaizdos arba kitokio pobūdžio kūno sužalojimai, kurie gali būti susiję su nusikaltimu;

12.7. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Specialisto spaudo numerio suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

12.8. pagal kompetenciją vykdyti privalomas sveikatos programas;

12.9. laikytis profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;

12.10. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

12.11. laikytis licencijuojamos sveikatos priežiūros specialisto veiklos sąlygų;

12.12. tvarkyti gydytojo periodontologo praktikos dokumentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

12.13. paaiškinti gydytojo periodontologo praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

12.14. taikyti tik medicinos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus saugius tyrimo, diagnostikos, gydymo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus;

12.15. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojo su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;

12.16. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka teikti statistinius ir kitus atskaitomybės duomenis;

12.17. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

13. Gydytojo periodontologo kompetenciją sudaro žinios ir gebėjimai, kuriuos jis įgyja baigęs gydytojo periodontologo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę medicinos mokslo ir praktikos pažangą.

14. Gydytojas periodontologas turi žinoti:

14.1. įrodymais pagrįstos medicinos principus;

14.2. sveikatos teisės pagrindus;

14.3. sveikatos draudimo pagrindus;

14.4. medicinos statistikos pagrindus;

14.5. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

14.6. asmenų duomenų apsaugos principus.

15. Gydytojas periodontologas turi mokėti naudotis informacinėmis ir ryšio technologijomis.

16. Gydytojas periodontologas turi išmanyti:

16.1. saugos darbe reikalavimus;

16.2. medicinos etikos ir deontologijos pagrindus;

16.3. bendruosius sveikatos priežiūros organizavimo principus;

16.4. infekcijų kontrolės principus;

16.5. žmogaus anatomiją, fiziologiją, histologiją, patologiją, biomechaniką, mikrobiologiją ir kitus bendrosios medicinos pagrindus;

16.6. periodonto ir burnos gleivinės embriologiją, anatomiją, fiziologiją bei amžiaus ir lyties ypatybes;

- 16.7. veido kaulų, žandikaulių ir dantų diagnostinės rentgenologijos ypatumus: rentgenografiją, rentgenogramų ir rentgeno tyrimo vertinimo kriterijus;
- 16.8. dantų ir burnos ligas, jų diagnostikos, diferencinės diagnostikos ir gydymo principus;
- 16.9. darbo su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais reikalavimus, radiacinio saugumo užtikrinimo sąlygas;
- 16.10. vaistinių preparatų klinikinę farmakologiją;
- 16.11. žmogaus psichologijos ypatumus, dažniausius psichikos sutrikimus, sveiko ir sergančio žmogaus bei jo artimųjų psichologiją, taip pat socialinių veiksnių įtaką ir mokėti bendrauti su pacientu ir jo artimaisiais;
- 16.12. naudojamų vaistinių preparatų ir medicinos priemonių (prietaisų) veikimą, jų šalutinį poveikį, sukliamas komplikacijas;
- 16.13. burnos ligų prevenciją, etiologiją, patogenezę, simptomatiką ir diagnostiką, konservatyvaus ir operacinio gydymo indikacijas ir kontraindikacijas, gydymo metodus;
- 16.14. gydytojo periodontologo gydomų ligų, būklių ir sutrikimų rizikos veiksnius bei profilaktikos principus;
- 16.15. būtiniosios pagalbos organizavimą Lietuvoje;
- 16.16. pacientų medicininės reabilitacijos, chirurginio gydymo, pooperacinės priežiūros, ilgalaikio stebėjimo principus;
- 16.17. gydytojo periodontologo gydomų pacientų laikinojo nedarbingumo ir darbingumo lygio nustatymo ekspertizės pagrindus;
- 16.18. sveikatinimo veiklos organizavimo pagrindus, sveikatinimo veiklos būtinąsias sąlygas, odontologinės priežiūros įstaigos veiklos organizavimo, vykdymo teisinius pagrindus;
- 16.19. odontologinių ligų profilaktikos organizavimą, sveikatinimo ir profilaktinių priemonių taikymo kriterijus;
- 16.20. biomedicininį tyrimų etikos reikalavimus, audinių paėmimo diagnostikos ir gydymo tikslams pagrindus, sąlygas ir tvarką;
- 16.21. asmens dantų protezavimo indikacijas, dantų protezų parinkimo kriterijus, racionalaus protezavimo planavimą, dantų protezavimo pagrindus, pagrindinius ortodontinio gydymo būdus;
- 16.22. dantų anatomiją, jų vystymosi, dygimo ir kaitos ypatumus;
- 16.23. veido ir žandikaulių bei gretimų sričių organų (klausos, regos, nosiaryklės, galvos ir kaklo) anatomiją, fiziologiją ir patologiją;
- 16.24. periodonto ligų etiologiją, rizikos veiksnius, patogenezę, kliniką, diagnostiką, gydymo ir profilaktikos metodus;
- 16.25. periodonto ligų gydymo komplikacijas;
- 16.26. pacientų, sergančių sisteminėmis ligomis, periodontologinio gydymo ypatumus;
- 16.27. periodonto ligų epidemiologiją bei dantų, veido ir žandikaulių srities ligų epidemiologijos pagrindus;
- 16.28. vietinio ir sisteminio poveikio medikamentus, medžiagas ir kitas priemones, naudojamas odontologijoje;
- 16.29. infekcines ir paveldimas ligas, susijusias su burnos patologija;
- 16.30. ekstremalias organizmo būkles, jų diagnostikos, diferencinės diagnostikos, pirmosios pagalbos teikimo ir gydymo principus;
- 16.31. psichologijos pagrindus ir bendravimo ypatumus;
- 16.32. žandikaulių ir dantų specialiųjų tyrimų (echoskopijos, kompiuterinės tomografijos, magnetinio rezonanso tomografijos) bei laboratorinių tyrimų rezultatų vertinimą;
- 16.33. pooperacinės kontrolės principus.
17. Gydytojas periodontologas turi gebėti:
 - 17.1. surinkti ir įvertinti anamnezę bei objektyviai ištirti pacientą;
 - 17.2. pagal kompetenciją mokėti vertinti atliekamus laboratorinius, morfologinius, radiologinius ir kitus tyrimus;
 - 17.3. naudoti mokslo pagrįstus periodonto, dantų, veido ir žandikaulių srities ligų diagnostikos ir gydymo protokolus ir metodikas;

17.4. naudoti mikroskopinę, endoskopinę, fibroskopinę ir kitą optinę techniką diagnozuodamas ir gydydamas burnos patologiją;

17.5. nustatyti galimas odontologinių ligų ankstyvasias komplikacijas ir būkles, keliančias pavojų ar grėsmę asmens sveikatai arba gyvybei;

17.6. gydyti periodonto ligas taikydamas premedikaciją ir sąmoningą sedaciją (įstaigoje, teikiančioje reanimacijos paslaugas);

17.7. atlikti vietinę nejautrą;

17.8. gydyti periodonto ligas taikydamas bendrinę nejautrą (tik įstaigoje, turinčioje teisę teikti reanimacijos paslaugas);

17.9. vertinti paciento burnos būklę, atpažinti pirminius ir antrinius burnos gleivinės pažeidimo požymius;

17.10. ištirti burnos gleivinę ir kraštinį periodontą;

17.11. atlikti kraštinio periodonto rentgenologinio tyrimo įvertinimą;

17.12. analizuoti mokslinių tyrimų duomenis ir juos pritaikyti praktinėje veikloje;

17.13. gydyti ūmias periodonto būkles (nekrozinę periodonto ligą, periodonto pūlinius);

17.14. nechirurginiu būdu gydyti periodontą ir burnos gleivinę;

17.15. atlikti burnos gleivinės biopsiją;

17.16. taikyti medikamentinį kraštinio periodonto ir burnos gleivinės ligų gydymą;

17.17. skirti vietinius ir (ar) sisteminius antimikrobinius preparatus, įterpti vietinius antimikrobinius preparatus į periodonto ar (ir) dantenų kišenes;

17.18. atlikti dantenų, burnos gleivinės aplikacijas gydomaisiais preparatais;

17.19. taikyti palaikomąjį kraštinio periodonto ligų gydymą;

17.20. prognozuoti kraštinio periodonto ligų gydymo rezultatus;

17.21. nustatyti periodonto ligos atsinaujinimo riziką;

17.22. chirurginiu būdu gydyti periodontą ir burnos gleivinę:

17.22.1. atlikti gingivektomiją, gingivoplastiką, dantenų, gleivinės eksciziją;

17.22.2. atlikti įvairių modifikacijų lopo operacijas su kaulo chirurgija ir be kaulo chirurgijos;

17.22.3. atlikti burnos minkštųjų audinių plastikos procedūras prie dantų ir dantų implantų;

17.22.4. atlikti minkštųjų ir kietųjų periodonto audinių regeneracines ir rekonstrukcines procedūras prie dantų ir implantų;

17.22.5. atlikti danties hemisekciją, danties šaknies amputaciją, danties šaknies viršūnės rezekciją;

17.22.6. atlikti lūpų ir liežuvio pasaitėlių plastiką;

17.22.7. atlikti chirurginį klinikinio vainiko išilginimą;

17.22.8. atlikti burnos prieangio gilinimą;

17.23. atlikti alveolinio kaulo defektų bei alveolinės ataugos augmentaciją;

17.24. šalinti visiškai ir dalinai išdygusius dantis ir jų šaknis bei dantų užuomazgas;

17.25. atlikti dantų implantaciją;

17.26. atlikti viršutinio žandikaulio ančio dugno pakėlimo operaciją;

17.27. konservatyviu ir chirurginiu būdu gydyti periimplantinius audinius ir defektus.

18. Gydytojas periodontologas pagal savo kompetenciją turi kvalifikuotai diagnozuoti ir gydyti šias burnos ertmės ligas ir sveikatos sutrikimus (kodai pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtąją pataisytą ir papildytą leidimą „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM), patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. V-164 „Dėl Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildymo leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) įdiegimo“) (toliau – TKL-10-AM):

18.1. kandidozinį stomatitą, B37.0;

18.2. kandidozę, nepatikslintą, (B37.9);

18.3. gingivitą ir periodonto ligas, K05;

18.4. kitus dantenų ir bedantės alveolinės ataugos pakitimus, K06;

18.5. kitus dantų ir jų palaikančių struktūrų pakitimus, K08;

- 18.6. stomatitą ir susijusius pakitimus, K12;
- 18.7. lūpų ligas, K13.0;
- 18.8. liežuvio ligas, K14;
- 18.9. pūslinę, nepatikslingą, L10.9;
- 18.10. buliozinį (pūslinį) pemfigoidą, L12.0;
- 18.11. plokščiąją kerpligę (*Lichen planus*), L43.0;
- 18.12. daugiaformę raudonę, nepatikslingą, L51.9;
- 18.13. raudonąją vilkligę, L93;
- 18.14. infekciją ar uždegiminę reakciją dėl kitų vidinių protezų, implantų ir transplantatų, T85.78;
- 18.15. nekrozuojantį opinį stomatitą, A69.0;
- 18.16. nekrozuojantį opinį gingivitą, A69.1;
- 18.17. burnos ir ryklės nudegimą, T28.0;
- 18.18. pūslelinės viruso sukeltą gingivostomatitą, B00.2;
- 18.19. juostinę pūslelinę be komplikacijų, B02.9;
- 18.20. seilių liaukos mukocelę, K11.6;
- 18.21. seilių sekrecijos sutrikimus, K11.7;
- 18.22. žandų ir lūpos gleivinės kandimus, K13.1;
- 18.23. leukolakiją ir kitus burnos epitelio, įskaitant liežuvį, pakitimus, K13.2;
- 18.24. burnos gleivinės fibromą (galvos, veido ir kaklo jungiamojo ir kitų minkštųjų audinių gerybinius navikus), D21.0;
- 18.25. burnos gleivinės lipomą, papilomą (galvos, veido ir kaklo odos bei poodinio audinio riebalinio audinio gerybinius navikus), D17.0;
- 18.26. lūpos ir burnos gleivinės žaizdą, opą, S01.5;
- 18.27. virusinę karpą burnos gleivinėje, B07;
- 18.28. stebėti dėl kitų įtariamų ligų ir būklių, Z03.8.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-427](#), 2021-03-02, paskelbta TAR 2021-03-02, i. k. 2021-04276
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. gegužės 30 d. įsakymo Nr. V-568 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 41:2013 „Gydytojas periodontologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ pakeitimo